

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 223

van **PIET DE BRUYN**

datum: 13 april 2018

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Zoniënwood en Kapucijnenbos - Erfgoedwaarden en beheersdoelstellingen

Het 'Zoniënwood en Kapucijnenbos' werden reeds in 1959 als cultuurhistorisch landschap beschermd. Op 7 juli 2017 werden de bosreservaten in het Zoniënwood ook uitgeroepen tot natuurlijk UNESCO-werelderfgoed. Deze internationale erkenning is het resultaat van een jarenlang samenwerkingsproject tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Eind maart keurde de Vlaamse Regering het ontwerpdecreet goed tot instemming met het samenwerkingsakkoord van 26 februari 2018 in verband met de oprichting van de 'Stichting Zoniënwood'.

Na de erkenning als werelderfgoed is het Agentschap Onroerend Erfgoed gestart met verder onderzoek naar de cultuurhistorische waarden met het oog op de verfijning van de erfgoedinventaris. Op basis van deze gegevens kan ook bijkomende input worden gegeven aan de bosbeheerders.

Artikel 16septies van het gewijzigd Natuurdecreet bepaalt dat - als naast een natuurbeheerplan ook een beheerplan in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet wordt opgemaakt - alle beheerdoelstellingen voor dat terrein in één beheerplan geïntegreerd worden.

1. Werd voor het beschermd landschap 'Zoniënwood en Kapucijnenbos' een beheerplan opgesteld?
 - a) Zo ja, wat zijn hierbij de belangrijkste doelstellingen?
 - b) Zo niet, op welke termijn zal een beheerplan opgesteld worden voor het beschermd landschap Zoniënwood en Kapucijnenbos?
 - c) Op welke manier wordt samengewerkt met het Agentschap voor Natuur en Bos met het oog op de opmaak van een geïntegreerd beheerplan?
2. Wat is de specifieke bedoeling van het samenwerkingsakkoord van 26 februari 2018 en de 'Stichting Zoniënwood' met betrekking tot het beleidsdomein Onroerend Erfgoed?
3. Wat is de stand van zaken van het verdere onderzoek naar de cultuurhistorische waarden en de verfijning van de erfgoedinventaris? Is het de bedoeling om - op basis van dit onderzoek - een actualisatie door te voeren van het beschermingsbesluit in

het kader van het nieuwe Onroerenderfgoeddecreet? Zo ja, op welke termijn zal dit gebeuren?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 223 van 13 april 2018

van **PIET DE BRUYN**

1. a) Op 7 augustus 2014 is een 'geïntegreerd beheerplan voor het Zoniënwoud' goedgekeurd op basis van de (op dat ogenblik geldende) wetgeving voor bos- en natuurbeheer. Dat beheerplan omhelst het beschermd landschap Zoniënwoud en Kapucijnenbos over de diverse eigenaren heen. Het is dus een gezamenlijk beheerplan. De gehele tekst telt meer dan 500 pagina's, maar de doelstellingen van het beheerplan zijn opgehangen aan vier uitgangspunten:

1. Beschermen en ontwikkelen van habitats en habitatrictlijnsoorten;
2. Een bos dat weerbaarder is t.o.v. klimaatsverandering;
3. Criteria duurzaam bosbeheer;
4. Landschappelijke esthetiek.

Onder die laatste noemer verwijst in het beheerplan ook uitdrukkelijk naar het statuut als beschermd landschap en naar de parlementaire resoluties waarin de ambitie als UNESCO-werelderfgoed is uitgedrukt.

- b) Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en het agentschap Onroerend Erfgoed voeren overleg of het wenselijk is om op langere termijn een geïntegreerd beheerplan volgens de huidige regelgeving op te maken met integratie van nieuwe onderzoeksresultaten. Hierin zou dan meer aandacht kunnen gaan naar onder meer de archeologische erfgoedwaarden en de aardkundige waarden van het Zoniënwoud en daarop afgestemde beheersdoelstellingen.
- c) Bij de opmaak van het beheerplan is structureel samengewerkt tussen het Agentschap voor Natuur en Bos en het agentschap voor Onroerend Erfgoed. ANB heeft het beheerplan geschreven, en maakte daarbij gebruik van een klankbordgroep met specialisten, waarin ook Onroerend Erfgoed vertegenwoordigd was. Verder is specifiek bilateraal overleg gevoerd over de diverse aspecten van erfgoed in het Zoniënwoud. Het beheerplan is in een afzonderlijke sessie toegelicht aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, die advies gaf. Tenslotte werd het agentschap Onroerend Erfgoed nog eens uitdrukkelijk om advies gevraagd in de goedkeuringsprocedure van het beheerplan.
2. Het akkoord regelt de oprichting van de Stichting Zoniënwoud. Dit is een permanente structuur die de drie gewestelijke beheerders van het Zoniënwoud oprichten om een aantal acties uit de intergewestelijke structuurvisie vlotter gezamenlijk te realiseren. Die structuurvisie is een gezamenlijk ontwikkeld kader van maatregelen om de waarden van het woud te versterken. Dit gaat zowel om de versterking van de biodiversiteit, van de ruimtelijke samenhang, van de recreatieve ontsluiting en enkele raakpunten met andere domeinen zoals erfgoedzorg.

Het is dan ook vanuit deze structuurvisie dat het mogelijk werd om nog in 2014 een intergewestelijk akkoord te bereiken inzake de samenwerking voor het UNESCO-dossier met het bekende gunstige resultaat als gevolg.

De Stichting Zoniënwood is dus niet opgericht met een aantal specifieke doelstellingen inzake onroerend erfgoed voor ogen, maar het lijkt een evidentie dat de erfgoedwaarden versterkt zullen worden door het coherente beleid dat in het Zoniënwood wordt ontwikkeld.

3. Het onderzoek naar de cultuurhistorische waarden in het Zoniënwood en het Kapucijnenbos leidde tot verscheidene nieuwe resultaten. Voor het bouwkundig erfgoed is de inventaris vervolledigd voor de gemeenten Tervuren en Hoeilaart. Overijse volgt in 2018-2019. Voor de inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde en voor de landschapsatlas worden de resultaten van het onderzoek ontsloten in de loop van 2018. Daarnaast bereidt het agentschap Onroerend Erfgoed een aantal onderzoeksrapporten voor met specifieke thema's, zoals bijvoorbeeld over de relictten van houtskool- en metaalproductie in het Zoniënwood. Deze worden in 2018-2019 gepubliceerd. Het is momenteel niet de intentie om het bestaande beschermingsbesluit dat zich over de drie gewesten uitstrekt te vervangen. Wel biedt de nieuwe kennis over de erfgoedwaarden een solide basis om de rijke biografie van dit landschap in beeld te brengen en er via een gepast beheer voor te zorgen dat bezoekers dit gebied als waardevol erfgoed kunnen beleven en blijven koesteren. Dan kan ook bekeken worden of de opmaak van een geïntegreerd beheersplan volgens de huidige regelgeving een opportuniteit is.